

581 580

202/202 d

ACC. N:R **M. 10514**: 1-6.

Landskap: Småland Upptecknat av: Ragnar Nilsson
 Härad: Åhus Krb. Adress: Målarbo
 Socken: Wislanda Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1947 Född år 1912 i Wislanda

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

~~A~~
A

Uppteckningen rör: Flakutak

W. 53-5

LWF 57.

ACC. N:R M. 10514: /.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

T. Vistanda var det fäst på
ladugårdar, som halvdak användes.
Underlaget utgjordes av läcken,
runda isar av gran. De fästes
direkt på takstolarna och läggs i
husets längdriktning. Avståndet
mellan isarna var 25-30 cm.

Isarna fästes vid takstolarna
med fagpar av trä, eller spik.
Material.

En halv, som kom till användning
var råhalv, som först tröskats
med slaga (pläjel).

Efter tröskningen bundades halven
i bukar. En buka fick man utav
se ncker (kärvar) 1/2 tonne.

Före tröskningen fick halven

görs upp med hjälp av en hal-
repa, då det slår som fanns i
halmen för bort. Särskilt lägg
man den jämn i rotändan med
en yta.

Bundet tak.

I Vislanda förkom med bundet
tak. Ombudet utfördes av två
våra takläggare samt två med-
hjälpare. De svare skulle göra
i ordning taket samt vara för
deras uppfrestning på taket.

När arbetet tog sin början satte
man först upp "stödet" en gång-
bana utmed ladugårdens långsida
c:a 1/2 med. undanför takets kants.
När detta var gjort var man av

ACC. NR M. 10514:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

det gamla takets halva.
Sen påbörjades själva täckningen,
i det man lade ett skift halva
eftersom takets hela längd (från
gavel till gavel.) Varje sådant
lagt skift kallades för "flaska".
Halvan drogs upp på taket
med ett rep. Sen ställning på
takets som fackarna användes
som stöd kallades "krypis" tak-
bom. Den var av trä, fyrkantig
(10 x 10 cm) och hölls fast med långa
trästänger som stods på marken.
Halvan fasthålls med långs-
gående takbjörpar (täckribb)
småa björkslanor. På 1920-talet
började man använda sågade ribb

7

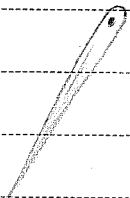
av gran (4 cm breda)
Ritorn fastbands i läkret medelst
fäckervidjor (vejor), som var av
björk. I slutet av 1920-talet
böjades man istället för vejor
använda mjukt stältråd som
bindmaterial.

Vejorna lades för användningen i
vatten (blöttes för att bli mjuka.)
De vävde på orten och fäckarna
bestod av tinnverken där och ha
dem med sig till den plats där
de utförde fäckning.

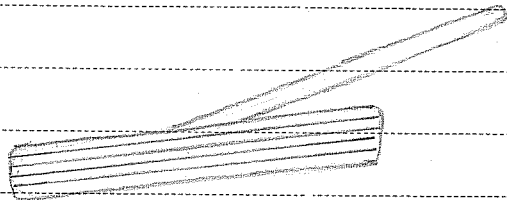
Priset för vejorna var 1 öre pr. styck.
När stältråd användes trädde den
på en räl av trä och föddes sedan
genom halmen samt drog runt

om lärtet.

Vare lag halvskift jämnades till
med en o. t. täckeraka, som var
av trä och på undersidan försedd
med refflor, som låg på längden.

Täcknål

Täckeraka.

På takets rygg lades slarvhalm,
bund o. dyl. (dessa kallades oft
rygg). Halmen fasthölls med
parvis fästa takryttare (kallades
häng, häng). Avståndet mellan dem
var o. a. 1/2 meter. Takets nedre del

koppen klipptes jämn med en
sax. Det var det sista av arbetet
vid kartläggningen.

Bland kartläggarna i orten
under senare år märks:

Johan Mik Johan Engemarsson
Ljåland, Träsen. F. 1848. d. 1918.

Grenadjären O. M. Ång, Fällan,
F. 1852 d. 1942.

Johan Bengt Larsson, Husnäs,
Nynabygden. F. 1864.